

krav, og det blev nu nærmere undersøgt; man da den ærede Handelsminister fik Ordet, sluttede han sig vel dertil og erkendte, at Regeringen mente, der var et Erstatningskrav, men saa fjøede han nogle Ord til, som jeg var ked af, og som i Virkeligheden udviskede det klare Standpunkt, idet han sagde, at det vilde dog i denne Sag være bedre, om Erstatningskravet ikke blev rejst rent og skarpt, men at det kom til en forligsmæssig Ordning; og den højt-ærede Handelsminister motiverede dette med, at der nu havde været saa megen Uro om Landmandsbanken, nu maatte vi snart have Ro og Fred, det var det eneste rigtige for Bankens Skyld. Kunde man nu ikke snart blive fri for denne Tale fra den Side om Ro og Fred med Hensyn til Landmandsbanken? — fra den Side, fra Regeringens Side, som sandelig ved sin Holdning i Juli, i September, i Oktober, i Februar, ved Udenrigsministerens Udnævnelse og fortsatte Forbliven og ved mange, mange andre Forhold har bidraget til at vedligeholde og forlænge Uroen om Landmandsbanken. Jeg tror, vi skulde være fri for den Slags Tale fra den Side. Det er ikke vor Skyld, at det er trukket saa længe ud. Ogsaa vi beklager, at det varer saa længe med Bankkommissionens Betænkning. Ro om Landmandsbanken bliver der først, naar alt ligger oplyst indtil den sidste og mindste Enkelthed, og naar alle de er draget til Ansvar, ogsaa til Erstatningsansvar, som der er retfærdig Grund til at rejse Ansvar imod. Saa bliver der Ro og Fred — ikke før! Og saa bliver der alligevel bagefter det at gøre for Land og Folk, for Rigsdag og Regering at drage de nødvendige Konsekvenser af, hvad der her er sket, saa at den Slags Ting forebygges i Fremtiden, saa vidt det er menneskeligt muligt. Denne vage Udtalelse fra den højt-ærede Handelsministers Side om, at det bedste vilde være en forligsmæssig Ordning, synes jeg er meget farlig. Det svækker altid Retskravet, naar man paa Forhaand begynder at tale om, at man kan gaa ind paa en forligsmæssig Ordning. Men Stillingen er jo den, at det, som mange af disse Mennesker, der ved deres Letsindighed, ved deres Uforstand og ved Ting, der er meget værre, har været med til at kalde denne Katastrofe ned over Land og Folk, frygter allermost, er ikke den moralske Misbilligelse, ikke saa meget en Bøde ved Højesteret som det at blive ramt paa Pengepungen, dette, at det virkelig bliver Alvor, at de økonomisk skal bøde alvorligt til den Stat og det Samfund, over hvilket de har

kaldt saa store Ulykker ned. Naar man nu ser, hvordan man saa gaar frem, hvor mildt og lemfældigt, hvor overbærende, hvor hensynsfuldt overfor adskillige af disse Mennesker i Modsætning til, hvad ellers ofte er Tilfældet i vort haardhjertede kapitalistiske Samfund, naar man ser, hvad der er meddelt i Bladene i den sidste Tid og bekræftet fra autentisk Side og ikke modsagt fra nogen Side, der kender Besked dertil, at de to Herrer Emil Rasmussen og Harhoff, der er dømt for at have været med til at fremkalde den Katastrofe, nu faar udbetalt en maanedlig Understøttelse af Landmandsbanken, det vil sige i Virkeligheden af hele Nationens Ejendom, en maanedlig Understøttelse paa 1 000 à 1 200 Kr. — for de kan dog ikke være paa bar Bund, ræsonnerer man —, saa maa man rigtignok sige, at dette Samfund, vi lever i, har en mild Haand mod Overklassen og dens Mænd, selv om de forser sig aldrig saa meget, samtidig med at det har en overordentlig barsk Næve overfor Underklassens Mænd. Der er udbetalt disse Mennesker en Slags Arbejdsløshedsunderstøttelse; de er blevet arbejdsløse som Bankledere, men ganske vist ikke uden egen Skyld, deres Skyld er fastslaaet ved Højesterets Dom, men de faar alligevel fortsat Understøttelse og en Understøttelse paa 1 000 à 1 200 Kr. om Maanednen. Men naar arbejdsløse, der er blevet arbejdsløse i Kraft af Svindelen, ønsker en Understøttelse, bliver den mere og mere karrig, ja, ved flere Cirkulærer taget bort fra dem, og af dem, der er saa heldige nu at have lidt ekstraordinær Understøttelse, forlanger man, at de skal undergives den allerskarpeste Kontrol. Hr. Harhoff, Hr. Emil Rasmussen, hvis Fejl, hvis Forbrydelse — der er Dom derfor — er ikke at have kontrolleret Landmandsbanken, hæver nu ukontrolleret Arbejdsløshedsunderstøttelse, medens Arbejdere, der er blevet arbejdsløse i Kraft af disse Menneskers mangelfulde Kontrol, enten slet ingen Understøttelse kan faa, eller faar de den endelig, skal de underkastes ydmygende Kontrolbestemmelser. Saa ulige er Moralen for dem foroven og dem forneden. Ja, de, der tilhører Overklassen eller gaar dens Ærinde, kan sagtens knejse med Nakken eller ryste paa Hovedet ad dette Ræsonnement, men det er de simple, soleklare Kendsgerninger, jeg har fremdraget.

Finansministeren gik meget let hen over nogle Bemærkninger af det ærede Medlem Hr. Rode om den gale Balance, Landmandsbanken endnu fik Lov til at opstille i Juli og August Maaned, hvilket Forhold er kommet frem ved nuværende